

Citadele Index

Latvijas uzņēmēju aptaujas rezultāti

2013. gada decembris

SATURA RĀDĪTĀJS

Pētījuma apraksts	3
Terminu skaidrojums.....	4
Galvenie secinājumi	5
Rezultātu grafisks attēlojums.....	9
Citadele Index dinamika.....	10
Citadele Index tagadnes un nākotnes indeksu dinamika	11
Citadele Index apakšindeksu dinamika.....	12
Citadele Index dinamika dažādās uzņēmumu grupās.....	14
Pielikumi	21
Pētījuma tehniskā informācija	22
Aptaujāto uzņēmumu profils.....	24
Citadele Index aprēķināšanas metodoloģija	25
Aptaujas anketa.....	27

PĒTĪJUMA APRAKSTS

Citadele Index (CX) ir indikators, kas raksturo Latvijas uzņēmēju kopējo noskaņojumu – cik tas kopumā ir optimistisks vai pesimistisks. Citadele Index komponenti ļauj arī atsevišķi analizēt datus par uzņēmēju vērtējumu pašreizējai situācijai un prognozēm tuvākajai nākotnei, kā arī dažādiem aspektiem, kas saistīti ar uzņēmumu darbības rādītājiem un kopējo situāciju uzņēmējdarbībā valstī. Citadele Index reizi ceturksnī (4 reizes gadā) tiek aprēķināts kopš 2004. gada.

Citadele Index tiek aprēķināts, apkopojot uzņēmēju aptaujas datus, kurā tiek aptaujāti dažādu nozaru un lieluma Latvijas uzņēmumu vadītāji. Aptaujas laikā tiek noskaidrots uzņēmēju vērtējums pašreizējai situācijai un prognozes nākamajiem 6 mēnešiem tādos jautājumos kā vispārējā ekonomiskā aktivitāte valstī un uzņēmēja pārstāvētajā nozarē, konkurences līmenis uzņēmēja pārstāvētajā nozarē, kā arī tādiem uzņēmuma darbības rādītājiem, kā rentabilitāte, apgrozījums, finansiālais stāvoklis, darbinieku skaits un investīciju apjoms.

Kopumā katrā pētījumā tiek aptaujāti 750 uzņēmumu vadītāji, kuri tiek izvēlēti atbilstoši kvotu izlasei. Respondentu kvotas tiek noteiktas, balstoties uz uzņēmuma pamatdarbības NACE kodu un tās ir proporcionālas tam, cik liels ir katra NACE koda pārstāvēto uzņēmumu ieguldījums kopējā Latvijas iekšzemes kopproduktā (IKP). Respektīvi, ja kāda nozare sastāda lielāku daļu no Latvijas IKP, tad attiecīgi šajā darbības sfērā tiks aptaujāti salīdzinoši vairāk uzņēmēji. Ik gadu uzņēmumu skaits katrā kvotā tiek pārrēķināts, balstoties uz jaunākajiem Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) publicētajiem datiem par IKP struktūru. Aptaujas izlases veidošanai tiek izmantota uzņēmumu datu bāze, kuru pēc iepriekš minētajiem parametriem sagatavoja CSP, bet daļa uzņēmumu kontaktu tiek iegūta arī no publiski pieejamām datu bāzēm.

Aptauja tiek veikta izmantojot divas metodes: telefonintervijas un interneta aptauju. Respondentiem tiek dota iespēja izvēlēties viņiem ērtāko intervijas formu. Respondentu kopumu daļēji veido jau iepriekšējo aptauju dalībnieki, kuri ir piekrituši piedalīties nākošajos pētījumos, un daļēji no jauna pēc nejaušās izlases principa izvēlēti respondenti.

2013. gada decembris ir jau trīsdesmit devītais ceturksnis, kurā ir iegūta informācija par Latvijas uzņēmēju noskaņojumu. Jāatzīmē, ka indeksa svārstības precīzi atspoguļo Latvijas uzņēmēju noskaņojuma izmaiņas, un desmit gadu laikā ir pierādījies, ka indeksa svārstības ir apsteidzošas un korelē ar atsevišķiem Latvijas makroekonomiskajiem rādītājiem.

Līdzīgi pētījumi, kas tiek veikti ārvalstīs, ir pazīstami kā *business confidence index*, *business sentiment index* un tamlīdzīgi.

PĒTĪJUMĀ IZMANTOTO TERMINU SKAIDROJUMS

NACE kods – kods, kurš apraksta uzņēmuma galveno darbības veidu; tiek izmantota NACE 2 redakcija.

NOZARE

Ražošanas nozares NACE kodi: A, B, C, D, E

Tirdzniecības nozares NACE kodi: G

Būvniecības nozares NACE kodi: F

Pakalpojumu nozares NACE kodi: H, I, J, K, L, M, N, P, Q, R, S

APGROZĪJUMS – uzņēmuma finansiālais apgrozījums pēdējā finanšu gada laikā. Visi uzņēmumi atbilstoši to apgrozījuma lielumam ir sadalīti piecās līdzīgās grupās – kvintilēs. Katrā pētījumā kvintiles tiek pārrēķinātas atkarībā no respondentu sniegtajām atbildēm: 1. kvintile aptver uzņēmumus ar zemāko apgrozījumu, bet 5. kvintile – uzņēmumus ar augstāko apgrozījumu.

2013. gada decembris

1. kvintile (zemākais apgrozījums)	Līdz Ls 25 000
2. kvintile	Ls 25 001 – 80 000
3. kvintile	Ls 80 001 – 250 000
4. kvintile	Ls 250 001 – 1 000 000
5. kvintile (augstākais apgrozījums)	Ls 1 000 001 un vairāk

UZŅĒMUMA LIELUMS

Mikrouzņēmumi – darbinieku skaits: 1 – 9;

Mazie uzņēmumi – darbinieku skaits: 10 – 49;

Vidējie uzņēmumi – darbinieku skaits: 50 – 249;

Lielie uzņēmumi – darbinieku skaits: 250 un vairāk.

REĢIONS

Rīga – Rīgas pilsēta.

Pierīga:

Pilsētas – Jūrmala.

Novadi – Alojas, Ādažu, Babītes, Baldones, Carnikavas, Engures, Garkalnes, Ikšķiles, Inčukalna, Jaunpils, Kandavas, Krimuldas, Ķeguma, Ķekavas, Lielvārdes, Limbažu, Mālpils, Mārupes, Ogres, Olaines, Ropažu, Salacgrīvas, Salaspils, Saulkrastu, Sējas, Siguldas, Stopiņu, Tukuma novads.

Vidzeme:

Pilsētas – Valmiera.

Novadi – Alūksnes, Amatas, Apes, Beverīnas, Burtnieku, Cesvaines, Cēsu, Ērgļu, Gulbenes, Jaunpiebalgas, Kocēnu, Līgatnes, Lubānas, Madonas, Mazsalacas, Naukšēnu, Pārgaujas, Priekule, Raunas, Rūjienas, Smiltenes, Strenču, Valkas, Varakļānu, Vecpiebalgas novads.

Kurzeme:

Pilsētas – Liepāja, Ventspils.

Novadi – Aizputes, Alsungas, Brocēnu, Dundagas, Durbes, Grobiņas, Kuldīgas, Mērsraga, Nīcas, Pāvilostas, Priekules, Rojas, Rucavas, Saldus, Skrundas, Talsu, Vainodes, Ventspils novads.

Zemgale:

Pilsētas – Jelgava, Jēkabpils.

Novadi – Aizkraukles, Aknīstes, Auces, Bauskas, Dobeles, Iecavas, Jaunjelgavas, Jelgavas, Jēkabpils, Kokneses, Krustpils, Neretas, Ozolnieku, Pļaviņu, Rundāles, Salas, Skrīveru, Tērvetes, Vecumnieku, Viesītes novads.

Latgale:

Pilsētas – Daugavpils, Rēzekne.

Novadi – Aglonas, Baltinavas, Balvu, Ciblas, Dagdas, Daugavpils, Ilūkstes, Kārsavas, Krāslavas, Līvānu, Ludzas, Preiļu, Rēzeknes, Riebiņu, Rugāju, Vārkavas, Viļakas, Viļānu, Zilupes novads.

UZŅĒMUMA ATRAŠANĀS VIETA

Rīga – Rīgas pilsēta;

Cita pilsēta – citas Latvijas pilsētas;

Ārpus pilsētas – pārējā Latvijas teritorija.

Galvenie secinājumi

GALVENIE SECINĀJUMI

Citadele Index (CX)

Citadele Index (CX) ir indikators, kas raksturo Latvijas uzņēmēju kopējo noskaņojumu – cik tas kopumā ir optimistisks vai pesimistisks. Citadele Index komponenti ļauj arī atsevišķi analizēt datus par uzņēmēju vērtējumu pašreizējai situācijai un prognozēm tuvākajai nākotnei, kā arī par dažādiem aspektiem, kas saistīti ar uzņēmumu darbības rādītājiem un kopējo situāciju uzņēmējdarbībā valstī.

Ja CX vērtība pārsniedz 50 punktu robežu, tas liecina par uzņēmēju optimismu (t.i., uzņēmēji situācijas attīstību vērtē pozitīvi), savukārt, ja indekss nerasniedz 50 punktu robežu, tad var runāt par pesimismu (t.i., uzņēmēji situācijas attīstību vērtē negatīvi). Arī attiecībā uz CX veidojošajiem komponentiem indeksa vērtības, kas lielākas par 50 punktiem, liecina par optimismu, bet vērtības, kas ir zem šīs robežas, liecina par pesimismu saistībā ar aspektu, ko raksturo attiecīgais komponents.

Saskaņā ar pētījuma rezultātiem **2013. gada decembrī Citadele Index vērtība ir 51.26 punkti. Salīdzinot ar 2013. gada septembri, indeksa vērtība ir samazinājusies par 0.54 punktiem** (09.2013.: 51.80), **kas jāvērtē kā neliels indeksa vērtības kritums.** Pakāpeniska indeksa vērtības samazināšanās turpinās jau trešo ceturksni pēc kārtas. Vienlaikus jāatzīmē, ka indeksa vērtības samazināšanās tieši gada 4. ceturksnī bijusi vērojama arī vairākos iepriekšējos gados, tāpēc var pieņemt, ka indeksa kritumu šajā ceturksnī vismaz daļēji izskaidro kādi sezonāli efekti.

Analizējot indeksa vērtību dažādās uzņēmumu grupās, jānorāda, ka 2013. gada decembrī tā nepārsniedz 50 punktu robežu sešās uzņēmumu grupās (2013. gada septembrī tās bija divas grupas, bet 2013. gada martā un jūnijā indeksa vērtība pārsniedza 50 punktu robežu visās pētījumā aplūkotajās uzņēmumu grupās). 2013. gada decembrī 50 punktu robežu indeksa vērtība nerasniedz būvniecības uzņēmumu grupā, mikrouzņēmumu grupā, uzņēmumu grupās ar salīdzinoši zemāko apgrozījumu (apgrozījums, kas atbilst 1. un 2. kvintilei) un Pierīgas un Latgales reģiona uzņēmumu grupās.

Aplūkojot Citadele Index vērtības dažādās tautsaimniecības nozarēs, vērojams, ka 2013. gada decembrī indeksa vērtība ir nedaudz augstāka tirdzniecības uzņēmumu grupā (52.42 punkti); nedaudz zemāka indeksa vērtība ir ražošanas (51.19) un pakalpojumu (51.12) nozarēs, bet būvniecības uzņēmumu grupā indeksa vērtība ir zem 50 punktu robežas – 49.30 punkti.

Salīdzinot ar 2013. gada septembri, indeksa vērtība ir nedaudz (par mazāk nekā 1 punktu) samazinājusies visās iepriekšminētajās uzņēmumu grupās.

Attiecībā uz indeksa vērtībām uzņēmumu grupās pēc darbinieku skaita uzņēmumā, jāatzīmē, ka 2013. gada decembrī indeksa vērtība lielo uzņēmumu grupā ir ievērojami augstāka (57.59) nekā citās grupās; vidējo un mazo uzņēmumu grupās indeksa vērtības ir visai līdzīgas (attiecīgi 53.59 un 52.78), bet mikrouzņēmumu grupā indeksa vērtība ir noslīdējusi zem 50 punktu robežas – tā ir 49.68 punkti (iepriekš indeksa vērtība mikrouzņēmumu grupā zem 50 punktu robežas bija pirms 2 gadiem – 2011. gada decembrī).

Salīdzinot ar 2013. gada septembri, mikrouzņēmumu un mazo uzņēmumu grupā indeksa vērtība ir samazinājusies par nepilnu punktu, vidējo uzņēmumu grupā tā gandrīz nav mainījusies (palielinājusies par 0.05 punktiem), bet lielo uzņēmumu grupā tā ir pieaugusi par 2.38 punktiem, kas jāvērtē kā vidēji liels pieaugums.

2013. gada decembra indeksa vērtība lielo uzņēmumu grupā liecina par samērā lielu optimismu, bet indeksa vērtība vidējo un mazo uzņēmumu grupā norāda uz

piesardzīgu optimismu. Indeksa vērtība mikrouzņēmumu grupā liecina, ka šīs grupas uzņēmēji pašlaik ir noskaņoti drīzāk pesimistiski.

Attiecībā uz uzņēmumu dalījumu grupās pēc apgrozījuma lieluma vērojams, ka 2013. gada decembrī indeksa vērtība uzņēmumu grupā, kuru apgrozījums atbilst 1. kvintilei (t.i., uzņēmumi ar zemāko apgrozījumu), tāpat kā septembrī ir zem 50 punktu robežas (49.30), taču atšķirībā no septembra arī 2. kvintiles uzņēmumu grupā indeksa vērtība ir noslīdējusi zem 50 punktu robežas (49.56). 3. un 4. kvintiles uzņēmumu grupās indeksa vērtības ir salīdzinoši augstākas (attiecīgi 52.66 un 52.43 punkti), bet 5. kvintiles uzņēmumu grupā tā ir visaugstākā – 56.24 punkti.

Salīdzinot ar 2013. gada septembri, indeksa vērtība 1. kvintiles uzņēmumu grupā tomēr ir nedaudz pieaugusi (par 0.53 punktiem), bet 2. kvintiles uzņēmumu grupā tā ir samazinājusies (par 1.52 punktiem). 3. un 4. kvintiles uzņēmumu grupās indeksa vērtība ir nedaudz samazinājusies (par mazāk nekā 1 punktu), bet 5. kvintiles uzņēmumu grupā tā ir nedaudz palielinājusies (par 0.89 punktiem).

Aplūkojot indeksa vērtības uzņēmumu grupās pēc kapitāla izcelsmes, jāatzīmē, ka 2013. gada decembrī saglabājas iepriekš novērotā tendence, ka uzņēmēji, kuru uzņēmumos ir ieguldīts ārvalstu kapitāls, ir optimistiskāk noskaņoti: uzņēmumi, kuros ieguldīts tikai ārvalstu kapitāls: 56.92; uzņēmumi, kuros ieguldīts gan vietējais, gan ārvalstu kapitāls: 56.69; uzņēmumi, kuros pārstāvēts tikai vietējais kapitāls: 50.64.

Salīdzinot ar 2013. gada septembri, uzņēmumu, kuros pārstāvēts tikai vietējais kapitāls, grupā indeksa vērtība ir samazinājusies par 0.58 punktiem; indeksa vērtība ir samazinājusies arī uzņēmumu, kuros ieguldīts tikai ārvalstu kapitāls, grupā – par 1.70 punktiem, bet uzņēmumu, kuros ieguldīts gan vietējais, gan ārvalstu kapitāls, grupā tā ir palielinājusies par 0.92 punktiem. Jāatzīmē, ka uzņēmumu, kuros ieguldīts tikai vietējais kapitāls, grupā indeksa vērtība pakāpeniski samazinās jau kopš 2013. gada 1. ceturkšņa.

Aplūkojot pētījuma rezultātus reģionālā griezumā, vērojams, ka 2013. gada decembrī, tāpat kā septembrī, indeksa vērtība Latgales reģionā atrodas zem 50 punktu robežas (49.59), taču atšķirībā no septembra arī Pierīgas reģiona indeksa vērtība ir noslīdējusi zem 50 punktu robežas (49.85). Citos reģionos indeksa vērtības ir salīdzinoši augstākas un samērā tuvas cita citai: Kurzeme: 52.99, Zemgale: 52.13, Rīga: 51.56, Vidzeme: 51.24.

Salīdzinot ar 2013. gada septembri, indeksa vērtība salīdzinoši vairāk ir samazinājusies Rīgas uzņēmumu grupā (par 1.42 punktiem), bet Pierīgas, Latgales un Vidzemes uzņēmumu grupā tā ir samazinājusies nedaudz – par mazāk kā puspunktu. Indeksa vērtība ir pieaugusi par aptuveni 1 punktu Kurzemes un Zemgales uzņēmumu grupās.

Aplūkojot indeksa vērtības atkarībā no uzņēmuma atrašanās vietas, vērojams, ka 2013. gada decembrī salīdzinoši augstāka indeksa vērtība ir ārpus pilsētām strādājošo uzņēmumu grupā (52.52), bet nedaudz zemāka tā ir Rīgā strādājošo uzņēmumu grupā (51.56). Līdzīgi kā vairākos iepriekšējos ceturkšņos, uzņēmumu grupā, kas darbojas citās Latvijas pilsētās, indeksa vērtība ir salīdzinoši zemāka (50.31).

Salīdzinot ar 2013. gada septembri, indeksa vērtība ir nedaudz pieaugusi ārpus pilsētām strādājošo uzņēmumu grupā (par 0.98 punktiem), bet Rīgā un citās pilsētās strādājošo uzņēmumu grupās tā ir samazinājusies (attiecīgi par 1.42 un 0.30 punktiem).

Aplūkojot indeksa vērtības atkarībā no tā, vai uzņēmums nodarbojas ar preču vai pakalpojumu eksportu vai nē, redzams, ka 2013. gada decembrī eksportējošo uzņēmumu vadītāji, tāpat kā iepriekš veiktajos pētījumos, ir noskaņoti optimistiskāk (indeksa vērtība: 53.23), nekā neeksportējošo uzņēmumu vadītāji (indeksa vērtība: 50.46). Tomēr jāuzsver, ka eksportējošo uzņēmumu grupā indeksa vērtība ir piedzīvojusi vidēji lielu vērtības kritumu (par

2.18 punktiem), kamēr neeksportējošo uzņēmumu grupā tā gandrīz nav mainījusies (samazinājusies par 0.02 punktiem). Tādējādi 2013. gada decembrī eksportējošo uzņēmumu grupā indeksa vērtība, kā arī starpība abu grupu vērtējumos (2.77 punkti) ir mazākā, kāda novērota kopš 2012. gada septembra.

Citadele Index tagadnes un nākotnes indeksi

Analizējot Citadele Index tagadnes un nākotnes indeksu dinamiku (kur tagadnes indekss atspoguļo uzņēmēju vērtējumu pašreizējai situācijai, bet nākotnes indekss – prognozes tuvākajiem sešiem mēnešiem), vērojams, ka 2013. gada decembrī tagadnes indeksa vērtība ir piedzīvojusi vidēji lielu vērtības samazinājumu (indeksa vērtība: 50.88 punkti; indeksa kritums par 1.21 punktu), bet nākotnes indeksa vērtība ir nedaudz pieaugusi (indeksa vērtība: 51.64 punkti; indeksa pieaugums par 0.14 punktiem – šis pieaugums kopumā būtu vērtējams kā nebūtisks).

2013. gada decembra tagadnes indeksa vērtība liecina, ka uzņēmēju vērtējumā pēdējo sešu mēnešu laikā situācija ir pavisam nedaudz uzlabojusies, bet nākotnes indeksa vērtība liecina par diezgan piesardzīgu optimismu attiecībā uz nākamo pusgadu.

Citadele Index apakšindeksi

CX veido 8 dažādi apakšindeksi (papildus informācija par tiem atrodama šī materiāla pielikumā), kuru svārstībām ir būtiski sekot, jo tās nosaka kopējā indeksa izmaiņas. 2013. gada decembra pētījuma rezultāti liecina, ka lielākajai daļai (sešiem no astoņiem) apakšindeksu vērtība ir samazinājusies, bet diviem tā ir pieaugusi. Divu apakšindeksu vērtības 2013. gada decembrī ir noslīdējušas zem 50 punktu robežas (sešos iepriekšējos ceturkšņos 50 punktu robežu pārsniedza visu apakšindeksu vērtības).

2013. gada decembrī salīdzinoši augstākās indeksa vērtības ir tādiem apakšindeksiem kā:

- *konkurence pārstāvētajā nozarē* (58.53);
- *investīciju apjoms uzņēmumā* (53.02).

Salīdzinoši tuvu 50 punktu robežai ir tādu apakšindeksu vērtības kā:

- *uzņēmuma apgrozījums* (51.01);
- *uzņēmuma finansiālais stāvoklis* (50.66);
- *vispārējā ekonomiskā aktivitāte valstī* (50.54);
- *darbinieku skaits uzņēmumā* (50.14).

2013. gada decembrī 50 punktu robežu nesasniedz apakšindeksi, kas raksturo:

- *ekonomisko aktivitāti pārstāvētajā nozarē* (49.67);
- *uzņēmuma rentabilitāti* (49.21).

2013. gada decembrī, salīdzinot ar septembri, salīdzinoši vairāk ir samazinājušās tādu apakšindeksu vērtības kā:

- *vispārējā ekonomiskā aktivitāte valstī* (-1.72);
- *uzņēmuma rentabilitāte* (-1.13);
- *ekonomiskā aktivitāte pārstāvētajā nozarē* (-1.00).

Mazāk nekā par vienu punktu ir samazinājušās tādu apakšindeksu vērtības kā:

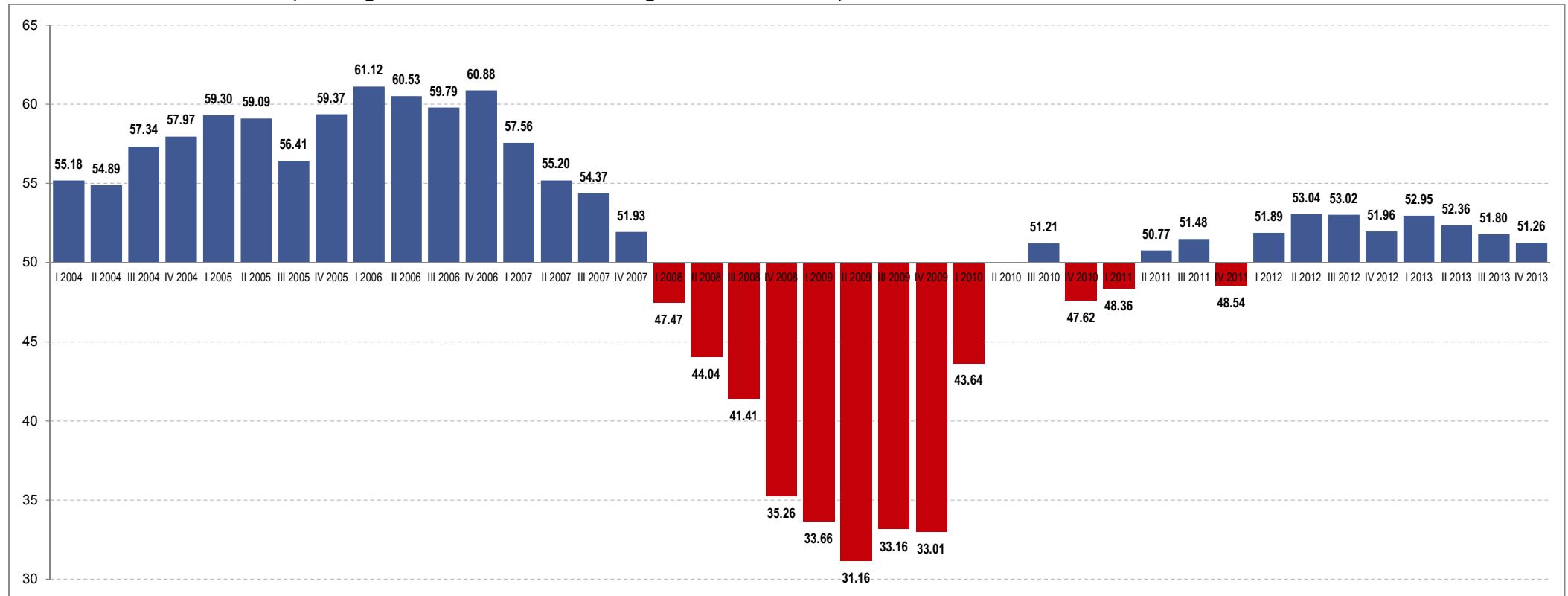
- *uzņēmuma apgrozījums* (-0.67);
- *darbinieku skaits uzņēmumā* (-0.65);
- *uzņēmuma finansiālais stāvoklis* (-0.16).

Nedaudz palielinājušās ir tādu apakšindeksu vērtības kā:

- *konkurence pārstāvētajā nozarē* (+1.15);
- *investīciju apjoms uzņēmumā* (+0.32).

Rezultātu grafisks attēlojums

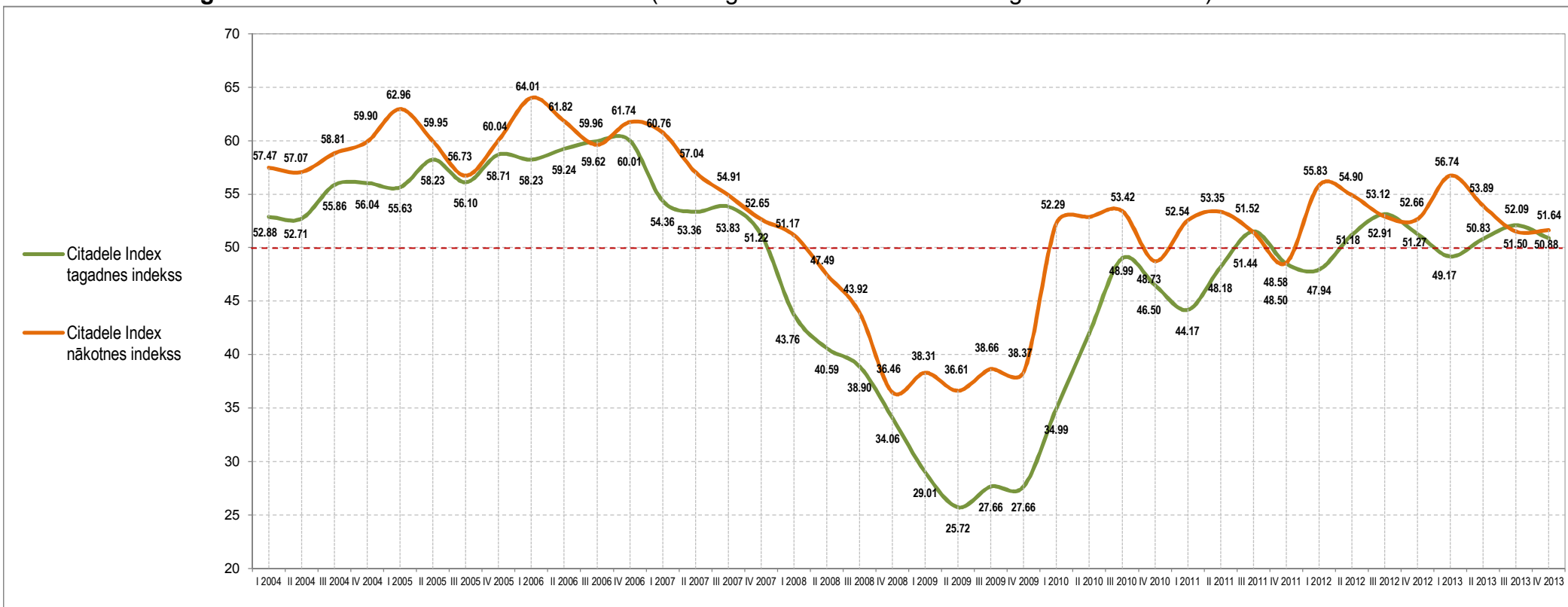
Citadele Index dinamika (2004. gada 1. ceturksnis - 2013. gada 4. ceturksnis)

	I 2004	II 2004	III 2004	IV 2004	I 2005	II 2005	III 2005	IV 2005	I 2006	II 2006	III 2006	IV 2006	I 2007	II 2007	III 2007	IV 2007	I 2008	II 2008	III 2008	IV 2008	I 2009	II 2009	III 2009	IV 2009	I 2010	III 2010	IV 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011	I 2012	II 2012	III 2012	IV 2012	I 2013	II 2013	III 2013	IV 2013
Citadele Index	55.18	54.89	57.34	57.97	59.30	59.09	56.41	59.37	61.12	60.53	59.79	60.88	57.56	55.20	54.37	51.93	47.47	44.04	41.41	35.26	33.66	31.16	33.16	33.01	43.64	51.21	47.62	48.36	50.77	51.48	48.54	51.89	53.04	53.02	51.96	52.95	52.36	51.80	51.26

Bāze: visi respondenti, n=750

Citadele Index tagadnes un nākotnes indeksu dinamika (2004. gada 1. ceturksnis - 2013. gada 4. ceturksnis)

I 2004 II 2004 III 2004 IV 2004 I 2005 II 2005 III 2005 IV 2005 I 2006 II 2006 III 2006 IV 2006 I 2007 II 2007 III 2007 IV 2007 I 2008 II 2008 III 2008 IV 2008 I 2009 II 2009 III 2009 IV 2009 I 2010 II 2010 III 2010 IV 2010 I 2011 II 2011 III 2011 IV 2011 I 2012 II 2012 III 2012 IV 2012 I 2013 II 2013 III 2013 IV 2013

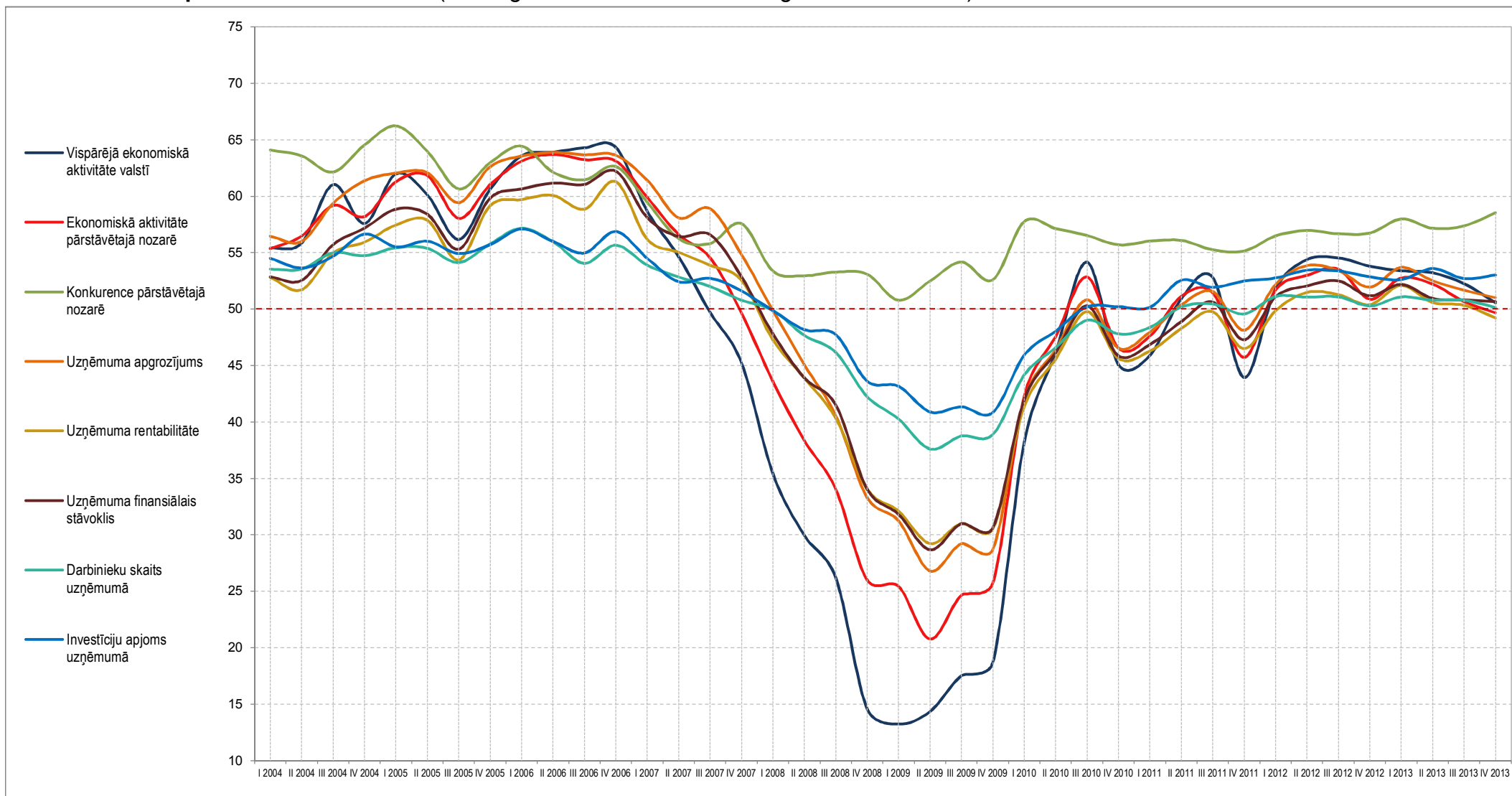
Citadele Index tagadnes indekss	52.88	52.71	55.86	56.04	55.63	58.23	56.10	58.71	58.23	59.24	59.96	60.01	54.36	53.36	53.83	51.22	43.76	40.59	38.90	34.06	29.01	25.72	27.66	27.66	34.99	48.99	46.50	44.17	48.18	51.44	48.58	47.94	51.18	53.12	51.27	49.17	50.83	52.09	50.88
Citadele Index nākotnes indekss	57.47	57.07	58.81	59.90	62.96	59.95	56.73	60.04	64.01	61.82	59.62	61.74	60.76	57.04	54.91	52.65	51.17	47.49	43.92	36.46	38.31	36.61	38.66	38.37	52.29	53.42	48.73	52.54	53.35	51.44	48.58	55.83	54.90	52.91	52.66	56.74	53.89	51.50	51.64

Citadele Index tagadnes indekss tiek aprēķināts pēc uzņēmēju vērtējumiem par izmaiņām dažādos ekonomiskās situācijas aspektos valstī kopumā, viņu nozarē un uzņēmumā iepriekšējos 6 mēnešos

Citadele Index nākotnes indekss tiek aprēķināts pēc uzņēmēju prognozēm par izmaiņām dažādos ekonomiskās situācijas aspektos valstī kopumā, viņu nozarē un uzņēmumā nākamajos 6 mēnešos

Bāze: visi respondenti, n=750

Citadele Index apakšindeksu dinamika (2004. gada 1. ceturksnis - 2013. gada 4. ceturksnis)

Bāze: visi respondenti, n=750

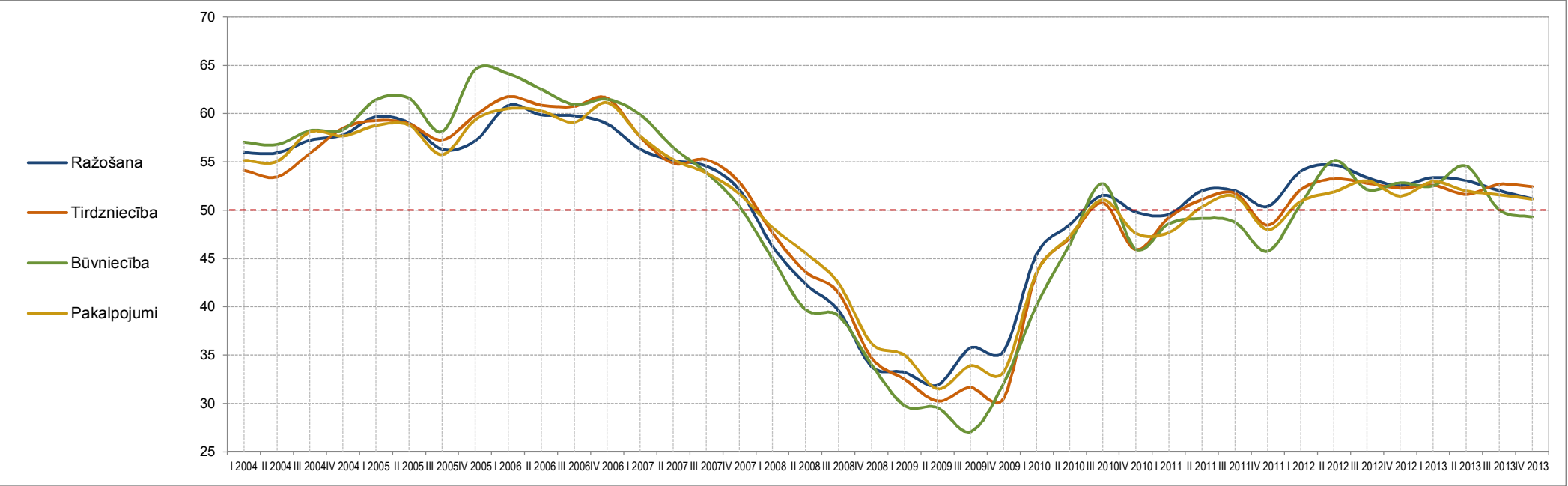
Citadele Index apakšindeksu dinamika (2004. gada 1. ceturksnis - 2013. gada 4. ceturksnis)

Apakšindeksi	I 2004	II 2004	III 2004	IV 2004	I 2005	II 2005	III 2005	IV 2005	I 2006	II 2006	III 2006	IV 2006	I 2007	II 2007	III 2007	IV 2007	I 2008	II 2008	III 2008	IV 2008	I 2009	II 2009	III 2009	IV 2009	I 2010	III 2010	IV 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011	I 2012	II 2012	III 2012	IV 2012	I 2013	II 2013	III 2013	IV 2013
Vispārējā ekonomiskā aktivitāte valstī	55.39	55.85	61.03	57.58	61.97	60.12	56.17	60.63	63.58	63.91	64.28	64.32	58.67	54.65	49.72	45.24	35.41	29.94	26.20	14.59	13.23	14.34	17.53	18.69	38.22	54.16	45.08	45.91	50.90	52.80	43.94	51.79	54.39	54.54	53.80	53.40	53.21	52.26	50.54
Ekonomiskā aktivitāte pārstāvētajā nozarē	55.36	56.47	59.18	58.19	61.28	61.83	58.04	61.02	63.11	63.71	63.23	63.12	59.89	56.61	54.55	49.65	43.58	38.36	34.05	26.01	25.44	20.77	24.65	25.73	42.29	52.84	46.56	47.61	51.13	51.45	45.72	51.68	52.98	53.53	50.88	52.75	52.22	50.67	49.67
Konkurence pārstāvētajā nozarē	64.10	63.58	62.14	64.55	66.23	63.98	60.66	62.98	64.44	62.14	61.46	62.64	59.47	56.24	55.81	57.58	53.38	52.96	53.28	53.09	50.79	52.49	54.18	52.60	57.76	56.52	55.70	56.02	56.09	55.26	55.15	56.49	56.96	56.68	56.74	57.99	57.16	57.38	58.53
Uzņēmuma apgrozījums	56.46	55.99	59.37	61.36	62.05	62.08	59.43	62.62	63.56	63.88	63.67	63.64	61.43	58.09	58.90	54.82	49.88	45.08	40.56	33.31	31.25	26.80	29.22	28.71	41.99	50.82	46.54	47.97	50.38	51.55	48.13	52.19	53.86	53.41	51.95	53.70	52.51	51.68	51.01
Uzņēmuma rentabilitāte	52.80	51.71	54.98	55.93	57.45	57.87	54.36	59.16	59.71	60.08	58.85	61.29	56.18	55.04	53.87	52.56	47.28	43.89	40.34	34.04	32.10	29.23	31.00	30.54	41.36	49.78	45.62	46.28	48.27	49.76	46.50	49.86	51.48	51.28	50.40	52.11	50.59	50.34	49.21
Uzņēmuma finansiālais stāvoklis	52.86	52.55	55.71	57.17	58.85	58.40	55.30	59.84	60.64	61.18	61.04	62.23	58.10	56.43	56.60	52.87	47.81	43.91	41.51	34.05	31.82	28.67	30.99	30.63	41.98	50.29	45.86	46.87	48.89	50.64	47.28	51.10	52.06	52.50	51.17	52.19	50.94	50.81	50.66
Darbinieku skaits uzņēmumā	53.54	53.55	55.00	54.72	55.44	55.39	54.12	55.79	57.17	55.97	54.06	55.67	53.89	52.84	52.00	50.80	49.89	47.67	46.17	42.25	40.27	37.60	38.76	38.89	44.16	49.01	47.80	48.38	50.19	50.46	49.58	51.12	51.06	51.09	50.28	51.08	50.78	50.79	50.14
Investīciju apjoms uzņēmumā	54.50	53.64	54.68	56.65	55.52	56.02	54.93	55.71	57.10	56.00	54.97	56.87	54.49	52.43	52.73	51.62	49.85	48.18	47.74	43.62	43.16	40.89	41.34	40.85	45.91	50.20	50.22	50.16	52.56	51.93	52.49	52.76	53.45	53.38	52.86	52.62	53.60	52.71	53.02

Bāze: visi respondenti, n=750

Citadele Index dinamika dažādās uzņēmumu grupās

Citadele Index dažādās uzņēmējdarbības nozarēs (2004. gada 1. ceturksnis - 2013. gada 4. ceturksnis)

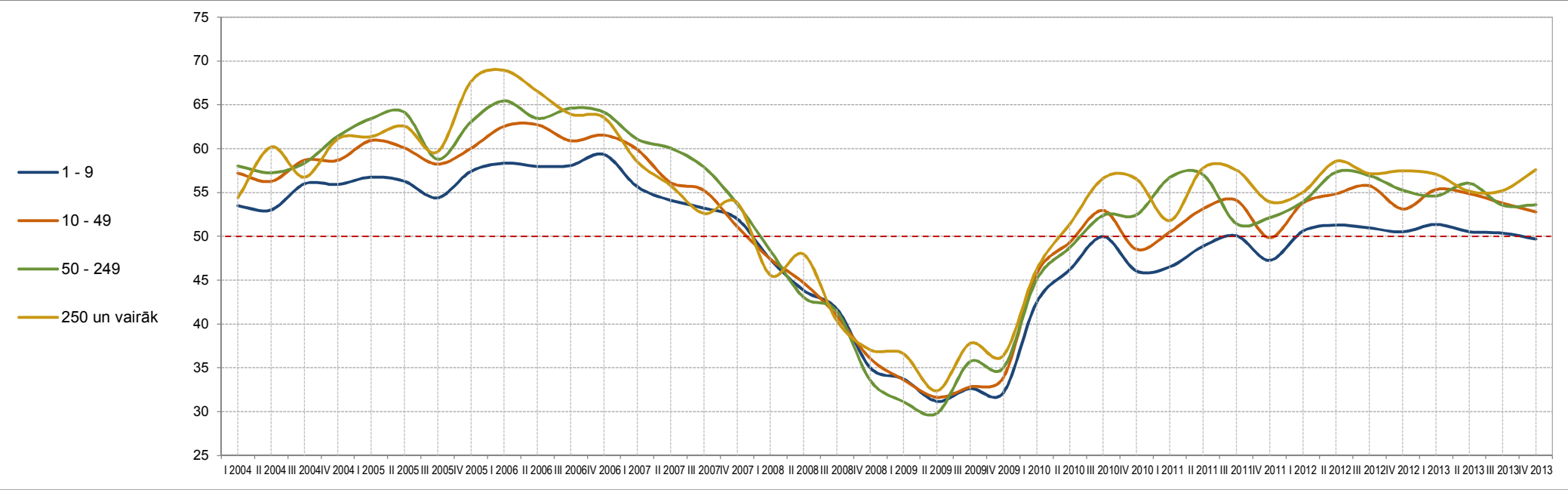

	I 2004	II 2004	III 2004	IV 2004	I 2005	II 2005	III 2005	IV 2005	I 2006	II 2006	III 2006	IV 2006	I 2007	II 2007	III 2007	IV 2007	I 2008	II 2008	III 2008	IV 2008	I 2009	II 2009	III 2009	IV 2009	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011	I 2012	II 2012	III 2012	IV 2012	I 2013	II 2013	III 2013	IV 2013
Ražošana	55.96	55.93	57.24	57.79	59.68	59.01	56.31	57.17	60.82	59.86	59.78	58.94	56.31	55.15	54.56	52.10	46.29	42.39	39.63	33.84	33.22	31.91	35.75	35.41	45.45	51.51	49.80	49.56	52.01	52.01	50.40	54.03	54.68	53.37	52.53	53.37	53.05	52.02	51.19	
Tirdzniecība	54.13	53.44	55.89	58.48	59.29	58.94	57.27	59.80	61.74	60.87	60.74	61.61	57.61	54.85	55.22	52.88	47.67	43.65	41.46	34.73	32.52	30.25	31.65	30.53	43.48	50.73	45.92	49.23	51.09	51.74	48.46	52.12	53.24	52.79	52.28	52.58	51.64	52.67	52.42	
Būvniecība	57.04	56.80	58.23	58.34	61.43	61.59	58.14	64.53	64.14	62.51	60.93	61.48	59.89	56.49	53.88	50.38	44.99	39.74	39.08	34.05	29.78	29.56	27.08	32.08	40.17	52.75	45.97	48.59	49.14	48.75	45.76	50.62	55.13	52.14	52.82	52.51	54.58	50.04	49.30	
Pakalpojumi	55.17	55.04	58.10	57.68	58.77	58.80	55.75	59.35	60.52	60.29	59.10	61.13	57.68	55.23	53.85	51.68	48.20	45.58	42.45	36.23	34.99	31.52	33.91	33.25	43.53	51.06	47.62	47.68	50.32	51.44	47.99	50.92	51.88	53.03	51.46	52.94	51.99	51.60	51.12	

Bāzes: skatīt aptaujāto uzņēmumu profilu 24. lpp.

Citadele Index dinamika dažādās uzņēmumu grupās

Citadele Index atkarībā no darbinieku skaita uzņēmumā (2004. gada 1. ceturksnis - 2013. gada 4. ceturksnis)

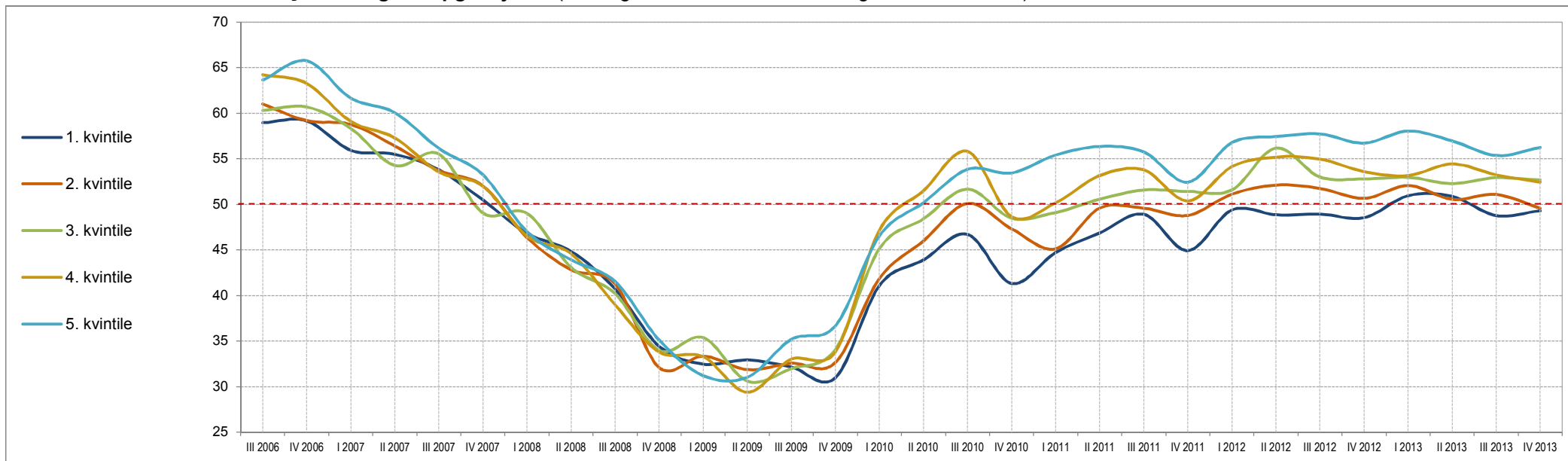
I 2004 II 2004 III 2004 IV 2004 I 2005 II 2005 III 2005 IV 2005 I 2006 II 2006 III 2006 IV 2006 I 2007 II 2007 III 2007 IV 2007 I 2008 II 2008 III 2008 IV 2008 I 2009 II 2009 III 2009 IV 2009 I 2010 II 2010 III 2010 IV 2010 I 2011 II 2011 III 2011 IV 2011 I 2012 II 2012 III 2012 IV 2012 I 2013 II 2013 III 2013 IV 2013

1 - 9 darbinieki	53.48	53.01	55.98	55.92	56.75	56.28	54.39	57.39	58.35	57.98	58.08	59.33	55.65	54.11	53.22	51.99	47.35	43.82	41.71	35.00	33.73	31.18	32.64	32.16	42.45	49.96	46.03	46.50	48.86	50.06	47.25	50.59	51.28	50.95	50.50	51.35	50.53	50.36	49.68
10 - 49 darbinieki	57.19	56.26	58.67	58.65	60.92	60.08	58.22	60.03	62.54	62.73	60.89	61.54	59.89	56.13	55.23	51.12	47.41	44.69	40.90	36.05	33.63	31.63	32.81	33.87	45.73	52.95	48.51	50.48	53.13	54.10	49.83	53.78	54.84	55.75	53.11	55.33	54.89	53.75	52.78
50 - 249 darbinieki	58.01	57.23	58.34	61.41	63.42	64.14	58.78	63.04	65.44	63.45	64.61	64.14	61.08	60.04	57.89	53.69	48.35	43.04	41.43	33.56	31.14	29.80	35.70	34.99	45.05	52.39	52.44	56.70	57.05	51.45	52.12	53.93	57.33	56.92	55.25	54.60	56.04	53.54	53.59
250 un vairāk darbinieki	54.38	60.19	56.73	61.12	61.35	62.57	59.65	67.63	68.92	66.52	63.93	63.53	58.50	55.79	52.60	53.85	45.56	47.94	40.37	37.04	36.60	32.37	37.77	36.40	46.21	56.61	56.51	51.79	57.79	57.56	53.93	55.02	58.55	57.15	57.48	57.06	55.13	55.20	57.59

Bāzes: skatīt aptaujāto uzņēmumu profilu 24. lpp.

Citadele Index dinamika dažādās uzņēmumu grupās

Citadele Index atkarībā no uzņēmuma gada apgrozījuma (2006. gada 3. ceturksnis - 2013. gada 4. ceturksnis)

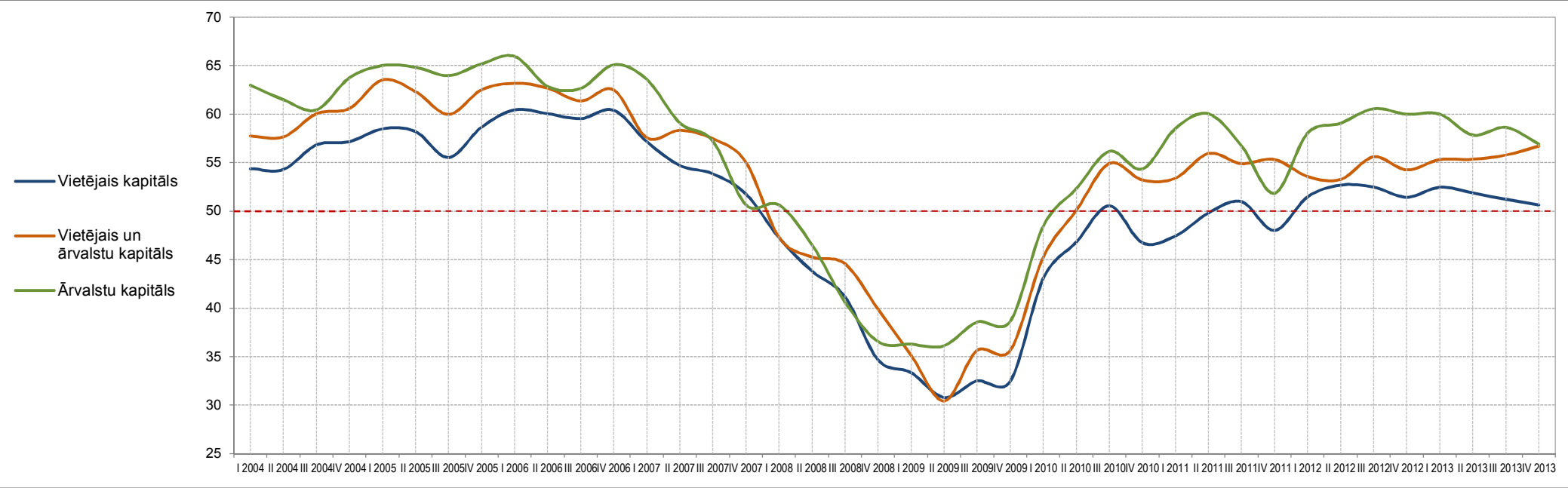
III 2006 IV 2006 I 2007 II 2007 III 2007 IV 2007 I 2008 II 2008 III 2008 IV 2008 I 2009 II 2009 III 2009 IV 2009 I 2010 II 2010 III 2010 IV 2010 I 2011 II 2011 III 2011 IV 2011 I 2012 II 2012 III 2012 IV 2012 I 2013 II 2013 III 2013 IV 2013

1. kvintile (zemākais apgrozījums)	58.95	59.14	55.93	55.49	53.79	50.46	46.82	44.84	40.71	34.43	32.47	32.92	32.16	30.97	41.09	46.71	41.31	44.71	46.86	48.90	44.92	49.38	48.85	48.93	48.52	50.94	50.87	48.77	49.30
2. kvintile	61.01	59.17	58.77	56.39	53.69	52.02	46.36	42.83	41.27	32.09	33.34	31.87	32.56	32.64	41.86	50.10	47.32	45.12	49.57	49.57	48.78	51.11	52.11	51.75	50.65	52.05	50.55	51.08	49.56
3. kvintile	60.30	60.69	58.32	54.25	55.50	49.04	49.00	43.09	40.20	33.98	35.39	30.60	31.97	34.07	45.15	51.67	48.47	49.10	50.56	51.57	51.41	51.58	56.18	52.99	52.79	52.96	52.28	52.92	52.66
4. kvintile	64.22	63.26	59.10	57.29	53.53	51.99	46.51	44.59	38.98	33.79	33.28	29.38	33.02	33.80	47.16	55.80	48.64	50.17	53.14	53.78	50.37	54.12	55.18	54.97	53.59	53.15	54.42	53.23	52.43
5. kvintile (augstākais apgrozījums)	63.63	65.74	61.65	60.05	56.13	53.24	47.00	43.92	41.53	35.11	31.21	31.02	35.18	36.66	46.53	53.84	53.44	55.40	56.34	55.74	52.43	56.76	57.44	57.71	56.71	58.03	56.95	55.35	56.24

Bāzes: skatīt aptaujāto uzņēmumu profilu 24. lpp.

Citadele Index dinamika dažādās uzņēmumu grupās

Citadele Index atkarībā no uzņēmuma kapitāla izcelsmes (2004. gada 1. ceturksnis - 2013. gada 4. ceturksnis)

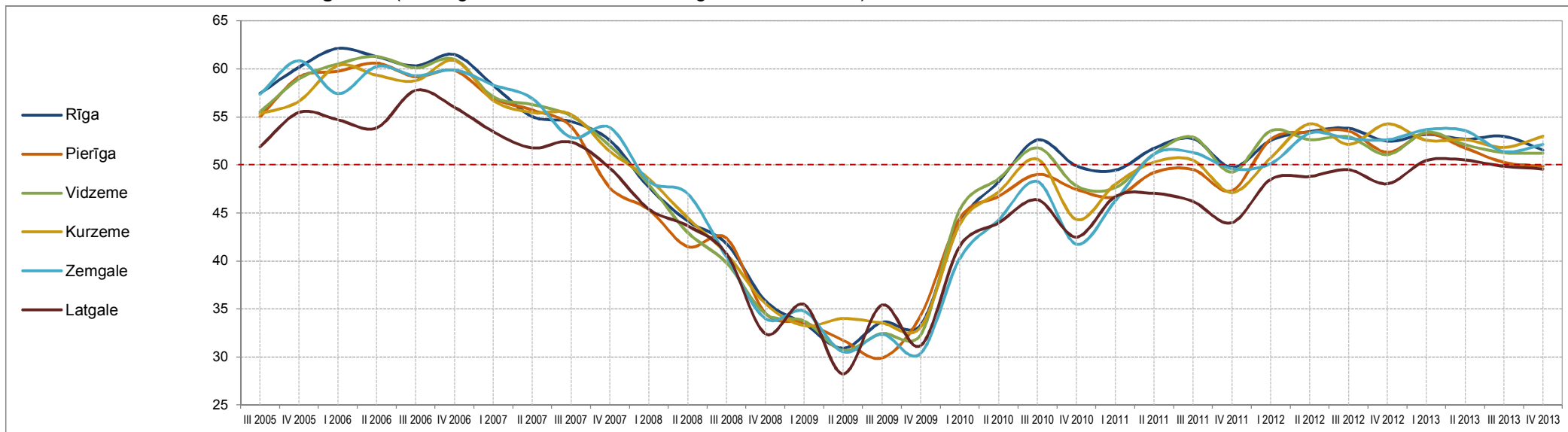

	I 2004	II 2004	III 2004	IV 2004	I 2005	II 2005	III 2005	IV 2005	I 2006	II 2006	III 2006	IV 2006	I 2007	II 2007	III 2007	IV 2007	I 2008	II 2008	III 2008	IV 2008	I 2009	II 2009	III 2009	IV 2009	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011	I 2012	II 2012	III 2012	IV 2012	I 2013	II 2013	III 2013	IV 2013
Vietējais kapitāls	54.36	54.30	56.82	57.16	58.47	58.20	55.52	58.65	60.44	60.04	59.53	60.39	57.14	54.70	53.84	51.76	47.26	43.80	41.17	34.66	33.35	30.79	32.50	32.44	43.05	50.55	46.73	47.43	49.80	50.97	48.00	51.46	52.68	52.46	51.43	52.45	51.88	51.21	50.64	
Vietējais un ārvalstu kapitāls	57.74	57.64	60.03	60.57	63.52	62.32	59.96	62.49	63.18	62.67	61.34	62.48	57.57	58.32	57.45	55.04	47.30	45.27	44.56	39.88	35.15	30.43	35.65	35.63	45.24	54.90	53.20	53.39	55.94	54.89	55.32	53.56	53.26	55.59	54.25	55.30	55.34	55.77	56.69	
Ārvalstu kapitāls	62.97	61.47	60.42	63.73	64.99	64.81	63.96	65.17	65.94	62.84	62.64	65.08	63.57	59.09	57.20	50.64	50.63	46.53	40.63	36.55	36.27	36.13	38.57	38.63	48.44	56.15	54.34	58.51	60.02	56.72	51.84	58.02	59.05	60.55	59.99	59.99	57.84	58.61	56.92	

Bāzes: skatīt aptaujāto uzņēmumu profilu 24. lpp.

Citadele Index dinamika dažādās uzņēmumu grupās

Citadele Index dažādos valsts reģionos (2005. gada 3. ceturksnis - 2013. gada 4. ceturksnis)

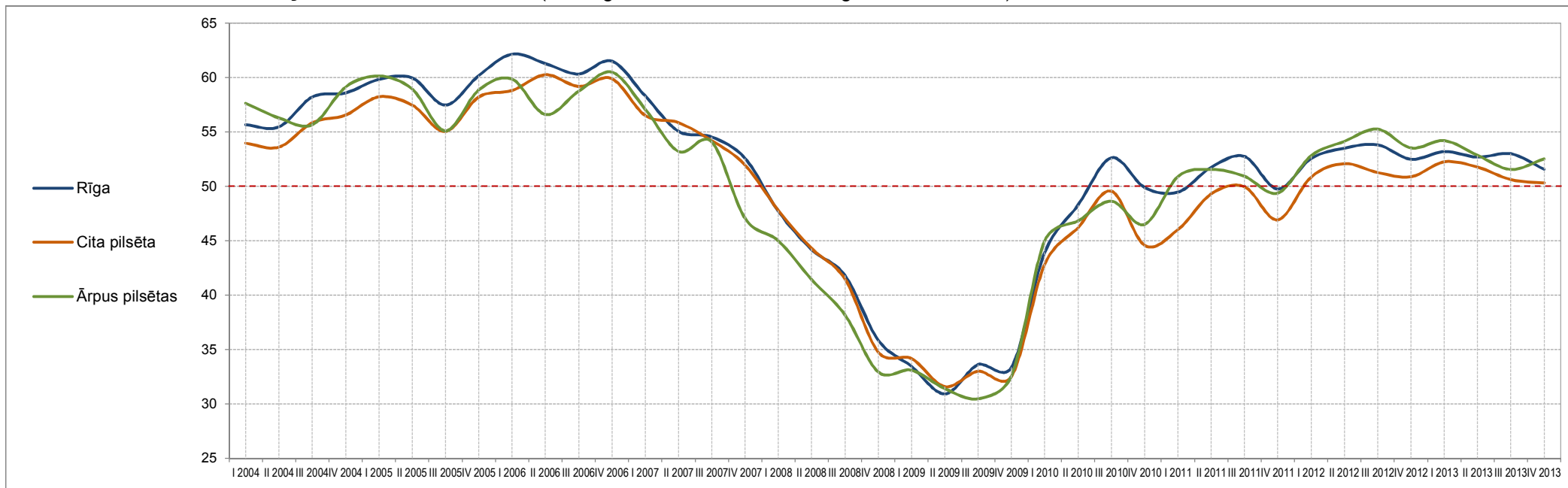
III 2005 IV 2005 I 2006 II 2006 III 2006 IV 2006 I 2007 II 2007 III 2007 IV 2007 I 2008 II 2008 III 2008 IV 2008 I 2009 II 2009 III 2009 IV 2009 I 2010 III 2010 IV 2010 I 2011 II 2011 III 2011 IV 2011 I 2012 II 2012 III 2012 IV 2012 I 2013 II 2013 III 2013 IV 2013

Rīga	57.45	60.17	62.14	61.27	60.32	61.49	58.29	55.04	54.53	52.55	47.69	44.17	41.80	35.85	33.45	30.91	33.62	33.36	43.90	52.61	49.90	49.45	51.73	52.73	49.74	52.54	53.49	53.81	52.48	53.19	52.67	52.98	51.56
Pierīga	55.03	59.15	59.74	60.62	59.18	59.84	56.93	55.72	54.00	47.62	45.36	41.48	42.35	34.56	33.58	31.73	29.90	34.37	44.43	49.01	47.45	46.67	49.21	49.53	47.32	52.67	53.39	53.53	51.32	53.28	51.77	50.27	49.85
Vidzeme	55.52	58.96	60.53	61.30	60.11	61.01	57.10	56.30	55.11	51.99	47.95	42.97	39.80	34.49	33.73	30.70	32.45	32.33	45.33	51.80	47.82	47.62	51.14	52.91	49.25	53.55	52.65	52.94	51.08	53.40	52.11	51.27	51.24
Kurzeme	55.33	56.62	60.36	59.34	58.77	60.89	56.71	55.46	55.27	51.42	48.56	44.47	40.73	35.56	33.27	34.00	33.54	33.13	43.80	50.60	44.32	47.99	50.29	50.49	47.13	50.73	54.28	52.15	54.28	52.57	52.64	51.82	52.99
Zemgale	57.36	60.86	57.42	60.26	59.30	59.91	58.33	56.93	52.87	53.90	48.30	47.01	40.39	33.99	34.76	30.53	32.37	30.38	40.26	48.27	41.75	46.25	51.13	51.30	49.62	50.14	53.30	52.76	52.62	53.66	53.56	51.39	52.13
Latgale	51.88	55.47	54.71	53.87	57.77	56.02	53.46	51.77	52.38	49.67	45.40	43.66	40.72	32.43	35.45	28.23	35.40	31.19	41.53	46.37	42.49	46.70	47.03	46.19	43.97	48.51	48.80	49.50	48.04	50.46	50.50	49.84	49.59

Bāzes: skatīt aptaujāto uzņēmumu profilu 24. lpp.

Citadele Index dinamika dažādās uzņēmumu grupās

Citadele Index atkarībā no uzņēmuma atrašanās vietas (2004. gada 1. ceturksnis - 2013. gada 4. ceturksnis)

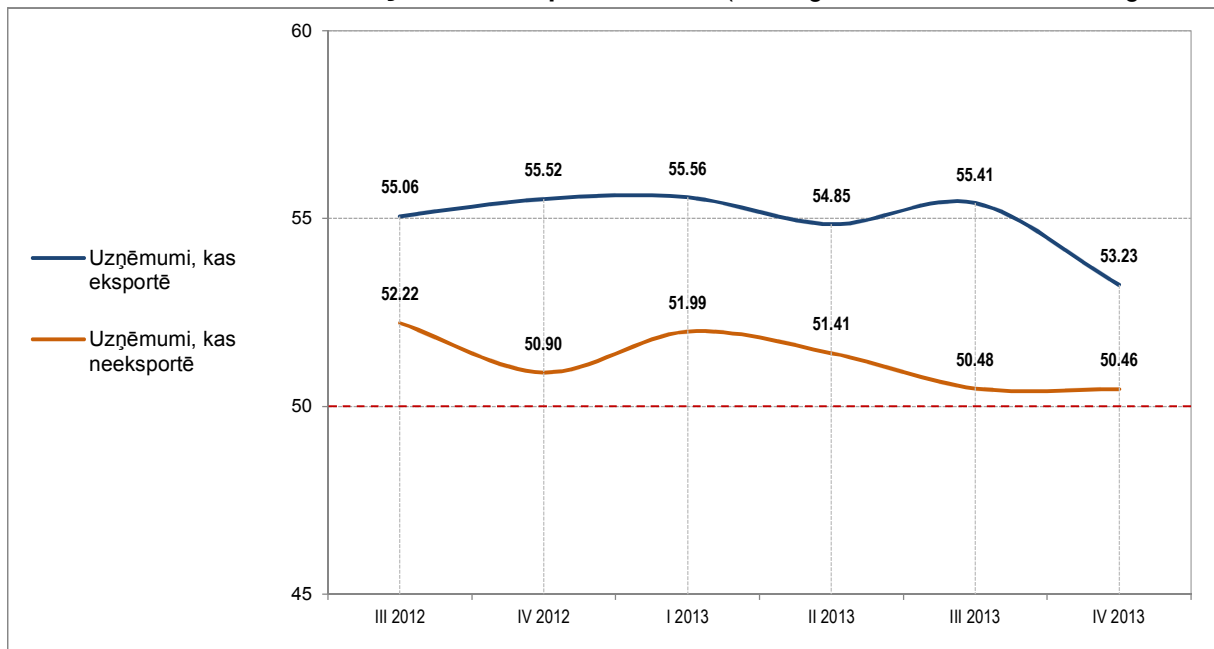
I 2004 II 2004 III 2004 IV 2004 I 2005 II 2005 III 2005 IV 2005 I 2006 II 2006 III 2006 IV 2006 I 2007 II 2007 III 2007 IV 2007 I 2008 II 2008 III 2008 IV 2008 I 2009 II 2009 III 2009 IV 2009 I 2010 II 2010 III 2010 IV 2010 I 2011 II 2011 III 2011 IV 2011 I 2012 II 2012 III 2012 IV 2012 I 2013 II 2013 III 2013 IV 2013

Rīga	55.65	55.45	58.21	58.57	59.81	59.95	57.45	60.17	62.14	61.27	60.32	61.49	58.29	55.04	54.53	52.55	47.69	44.17	41.80	35.85	33.45	30.91	33.62	33.36	43.90	52.61	49.90	49.45	51.73	52.73	49.74	52.54	53.49	53.81	52.48	53.19	52.67	52.98	51.56
Cita pilsēta	53.95	53.60	55.84	56.54	58.22	57.45	55.04	58.20	58.79	60.25	59.17	59.88	56.50	55.84	54.19	51.94	47.76	44.27	41.47	34.76	34.16	31.58	33.01	32.53	42.84	49.55	44.56	46.00	49.29	49.95	46.91	50.85	52.07	51.25	50.86	52.24	51.75	50.61	50.31
Ārpus pilsētas	57.61	56.28	55.65	59.11	60.13	58.92	55.09	58.85	59.84	56.58	58.73	60.47	57.08	53.20	54.07	47.04	44.97	41.40	38.18	32.93	33.09	31.40	30.46	32.57	44.98	48.63	46.49	50.88	51.54	50.91	49.38	52.79	54.13	55.24	53.51	54.19	52.84	51.54	52.52

Bāzes: skatīt aptaujāto uzņēmumu profilu 24. lpp.

Citadele Index dinamika dažādās uzņēmumu grupās

Citadele Index atkarībā no uzņēmumu eksporta statusa (2012. gada 3. ceturksnis - 2013. gada 4. ceturksnis)

III 2012 IV 2012 I 2013 II 2013 III 2013 IV 2013

Uzņēmumi, kas eksportē	55.06	55.52	55.56	54.85	55.41	53.23
-------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Uzņēmumi, kas neeksportē	52.22	50.90	51.99	51.41	50.48	50.46
---------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Bāzes: skatīt aptaujāto uzņēmumu profilu 24. lpp.

Pielikumi

CITADELE INDEX APTAUJAS TEHNISKĀ INFORMĀCIJA

PĒTĪJUMS	Citadele Index (Latvijas uzņēmēju aptauja)
PĒTĪJUMA VEICĒJS	Pētījumu centrs SKDS
ĢENERĀLAIS KOPUMS	Visi aktīvie Latvijas uzņēmumi
PLĀNOTĀS IZLASES APJOMS	750 respondentu
SASNIEGTĀS IZLASES APJOMS	750 respondentu
IZLASES METODE	Kvotu izlase* no CSP datu bāzes un publiski pieejamām uzņēmumu datu bāzēm
APTAUJAS VEIKŠANAS METODE	CATI (telefonintervijas), CAWI (interneta aptauja)
ĢEOGRĀFISKAIS PĀRKLĀJUMS	Visa Latvija
APTAUJAS VEIKŠANAS LAIKS	Interneta aptauja – no 03.12.2013. līdz 12.12.2013. Telefonintervijas – no 09.12.2013. līdz 16.12.2013.

	NACE 2 kods	Plānotās kvotas**	Sasniegtās kvotas		
			Kopā	No tām	
				Intervijas no interneta aptaujas	Telefonintervijas
MĒRĶA GRUPAS	A	36	36	13	23
	B	5	5	3	2
	C	109	109	34	75
	D	29	29	15	14
	E	9	9	5	4
	F	48	48	15	33
	G	135	135	43	92
	H	98	98	24	74
	I	12	12	5	7
	J	32	32	14	18
	K	30	30	9	21
	L	68	68	23	45
	M	38	38	23	15
	N	21	21	8	13
	P	36	36	17	29
	Q	23	23	9	14
	R	14	14	2	12
	S	7	7	2	5
	Kopā	750	750	264	486

* - tiek realizēta vairākpakāpju kvotu izlase, ievērojot uzņēmumu dalījumu pēc NACE kodiem:

1) vispirms tiek kontaktēti uzņēmumi, kuri ir piedalījušies iepriekšējās aptaujās;

2) pēc nejaušās izlases principa tiek kontaktēti uzņēmumi no CSP datu bāzes un publiski pieejamām uzņēmumu datu bāzēm.

** - aptaujas mērķa grupu lielums ir proporcionāls nozares (pēc NACE koda) ieguldījumam Latvijas iekšzemes kopprodukta veidošanā

Realizēto interneta aptaujas interviju skaits	264
Realizēto telefoninterviju skaits	486
Kopējais nerealizēto telefoninterviju skaits (nerespondence)	522
Intervētāju skaits telefonintervijām	15

Nerealizētās telefonintervijas (nerespondence)

	Skaitis	Īpatsvars (%)
Respondents nevēlas piedalīties aptaujā	413	79.1
Respondentam nav laika atbildēt uz aptaujas jautājumiem	105	20.1
Intervijas laikā respondents ir atteicies to turpināt (pārtraukta intervija)	4	0.8
Kopā	522	100.0

Respondentu reģionālais dalījums

	Skaitis	Īpatsvars (%)
Rīga	344	45.9
Pierīga	140	18.7
Vidzeme	70	9.3
Kurzeme	72	9.6
Zemgale	72	9.6
Latgale	52	6.9
Kopā	750	100.0

Pētījuma veicējs

tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs **SKDS**

Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010

tālr.: 67 312 876, fakss: 67 312 874

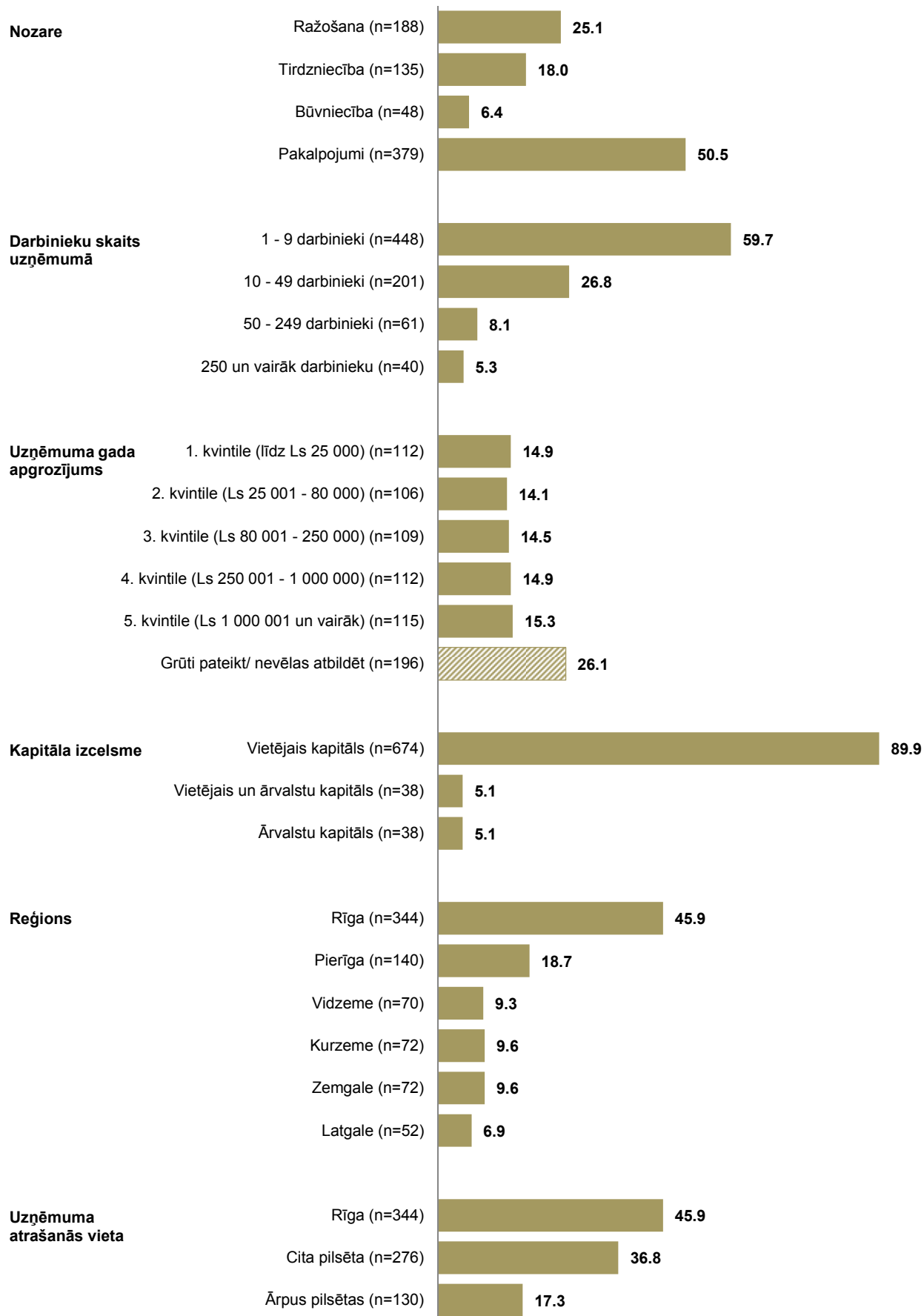
e-pasts: skds@skds.lv

www.skds.lv

Pētījuma darba grupa

Projekta vadītājs	Jānis Zoldners
Aptauju vadīja	Santa Daume/ Sabīne Leite
Datu masīvu sagatavoja	Saiva Brežinska

Aptaujāto uzņēmumu profils

Bāze: visi respondenti, n=750

Respondentu īpatsvars šeit attēlotajās grupās visos iepriekš veiktajos pētījumos ir līdzīgs

CITADELE INDEX APRĒĶINĀŠANAS METODOLOĢIJA

Citadele Index (CX) aprēķinā tiek izmantotas aptaujāto uzņēmēju atbildes kopumā uz 16 jautājumiem, no kuriem 8 jautājumi attiecas uz pašreizējās situācijas vērtējumiem (izmaiņas, kas notikušas pēdējo 6 mēnešu laikā – ļauj iegūt tagadnes apakšindeksus), bet 8 līdzīgi jautājumi – uz nākotnes prognozēm (prognozējot, kas varētu mainīties nākošajos 6 mēnešos – ļauj iegūt nākotnes apakšindeksus). Uzdotie jautājumi aptver tādas jomas kā:

- vērtējums vispārējai ekonomiskajai aktivitātei valstī;
- vērtējums ekonomiskajai aktivitātei uzņēmēja pārstāvētajā nozarē;
- vērtējums konkurences līmenim uzņēmēja pārstāvētajā nozarē;
- respondenta uzņēmuma apgrozījuma izmaiņu vērtējums;
- respondenta uzņēmuma rentabilitātes izmaiņu vērtējums;
- respondenta uzņēmuma finansiālā stāvokļa izmaiņu vērtējums;
- respondenta uzņēmuma darbinieku skaita izmaiņu vērtējums;
- investīciju apjoma izmaiņu vērtējums respondenta uzņēmumā.

Respondentiem piedāvātie atbilžu varianti veido 5 punktu skalu, kur divas atbildes ietver dažādas pesimisma pakāpes (atbildes „ievērojami samazinājās/ ievērojami samazināsies” un „nedaudz samazinājās/ nedaudz samazināsies”), divas atbildes ietver dažādas optimisma pakāpes (atbildes „nedaudz pieauga/ nedaudz pieaugs” un „ievērojami pieauga/ ievērojami pieaugs”), bet viena atbilde – neitrālu vērtējumu (atbilde „nemainījās/ nemainīsies”).

Ar matemātiska aprēķina palīdzību katrā no 16 jautājumiem tika izveidots īpašs Latvijas uzņēmēju noskaņojuma apakšindekss, kas tika aprēķināts pēc šāda principa: atbilžu „ievērojami samazinājās/ ievērojami samazināsies” skaits tika reizināts ar 0; „nedaudz samazinājās/ nedaudz samazināsies” – ar 25; „nemainījās/ nemainīsies” – ar 50; „nedaudz pieauga/ nedaudz pieaugs” – ar 75, savukārt atbildes „pieauga/ pieaugs” tika reizinātas ar 100. Iegūtie rezultāti tika saskaitīti un kopējā summa izdalīta ar respondentu skaitu, kas bija snieguši konkrētu vērtējumu (t.i., neskaitot atbildes „grūti pateikt”) (skatīt piemēru tabulā).

„Sakiet, lūdzu, vai, Jūsaprāt, pēdējo sešu mēnešu laikā vispārējā ekonomiskā aktivitāte valstī ... ?”

Atbilde	Ir ievērojami samazinājusies	Ir nedaudz samazinājusies	Nav mainījusies	Ir nedaudz pieaugusi	Ir ievērojami pieaugusi
Atbilžu skaits	10	97	478	119	26
Koeficients	0	25	50	75	100
Rezultāts	0	2 425	23 900	8 925	2 600

* - 20 respondenti izvēlējās atbildes variantu „grūti pateikt”, kopā 750 respondentu

Kopā atbildējuši
730 respondenti*

Summa: 37 850

Apakšindeksa vērtība:
 $37\,850 / 730 = 51.85$

Lai aprēķinātu kopējo CX indeksu, katram apakšindeksam tika piešķirti īpaši svāri atkarībā no tā nozīmības un uzņēmēju vērtējumu objektivitātes (svaru koeficienti ir robežās no 0.075 līdz 0.175; kopējā koeficientu summa: 1.00) un izrēķināti svērtie apakšindeksi, kurus saskaitot tika iegūti kopējie tagadnes un nākotnes indeksi. Pēc tam tagadnes un nākotnes indeksa vērtības tika saskaitītas un iegūtā summa izdalīta ar 2, tādējādi iegūstot vienotu CX indeksu.

Bez kopējā CX indeksa pētījumā tiek analizētas 8 dažādu apakšindeksu izmaiņas (tie tiek aprēķināti, saskaitot attiecīgās pozīcijas tagadnes un nākotnes apakšindeksus un summu dalot ar 2), kā arī jau iepriekš minēto CX tagadnes un nākotnes indeksu izmaiņas.

Ja indekss (tāpat kā apakšindeksi) ir virs 50 punktiem, tas liecina par optimismu (uzlabojās/ uzlabosies, palielinājās/ palielināsies) konkrētā jautājuma (vai vispārējās situācijas) vērtējumā, savukārt, ja tas nesasniedz 50 punktu robežu, tad iespējams runāt par pesimismu (samazinājās/ samazināsies, pasliktinājās/ pasliktināsies).

Aptaujas anketa

Labdien,

Jums zvina un es pārstāvu pētījumu centru SKDS, šobrīd mēs sadarbībā ar banku „Citadele” veicam regulāru uzņēmēju aptauju, lai noskaidrotu uzņēmēju vērtējumu pašreizējai ekonomiskajai situācijai. Vai es varētu runāt ar Jūsu uzņēmuma vadītāju?

Ja nē ---> noskaidrot iespējamo pārzvanīšanas laiku vai telefona numuru, uz kuru būtu iespējams pārzvanīt!

Ja intervētājs tiek savienots ar vadītāju, kurš iepriekš nav piedalījies aptaujā ---> Jums zvina un es pārstāvu pētījumu centru SKDS, šobrīd mēs sadarbībā ar banku „Citadele” veicam uzņēmēju aptauju. Šī pētījuma mērķis ir, reizi ceturksnī aptaujājot 750 dažādu nozaru uzņēmumu vadītājus, noskaidrot uzņēmēju vērtējumu par ekonomisko situāciju gan valstī kopumā, gan dažādās tautsaimniecības nozarēs. Iegūtie dati tiek izmantoti, lai aprēķinātu speciālus indeksus, kas raksturo uzņēmēju vērtējumu stāvoklim ekonomikā. Jūsu uzņēmums aptaujai tika izvēlēts pēc nejaušās izlases principa un mēs būtu ļoti pateicīgi, ja Jūs piekristu atbildēt uz dažiem jautājumiem. Intervija ir ļoti īsa, tā nepārsniegs 10 minūtes. Mēs garantējam Jūsu atbildi anonimitāti un to, ka dati tiks izmantoti tikai apkopotā veidā. Par piedalīšanos aptaujā, mēs Jums piedāvājam iespēju janvārī saņemt apkopotus pētījuma rezultātus elektroniskā veidā.

Ja intervētājs tiek savienots ar vadītāju, kurš ir piedalījies 2013. gada septembra aptaujā ---> Jums zvina un es pārstāvu pētījumu centru SKDS, šobrīd mēs sadarbībā ar banku „Citadele” veicam uzņēmēju aptauju. Šī pētījuma mērķis ir, reizi ceturksnī aptaujājot 750 dažādu nozaru uzņēmumu vadītājus, noskaidrot uzņēmēju vērtējumu par ekonomisko situāciju gan valstī kopumā, gan dažādās tautsaimniecības nozarēs. Iegūtie dati tiek izmantoti, lai aprēķinātu speciālus indeksus, kas raksturo uzņēmēju vērtējumu stāvoklim ekonomikā. Pirms trīs mēnešiem Jūsu uzņēmums jau piedalījās šajā aptaujā un piekritāt tajā piedalīties atkārtoti. Intervija ir ļoti īsa, tā nepārsniegs 10 minūtes. Mēs garantējam Jūsu atbildi anonimitāti un to, ka dati tiks izmantoti tikai apkopotā veidā. Par piedalīšanos aptaujā, mēs Jums piedāvājam iespēju janvārī saņemt apkopotus pētījuma rezultātus elektroniskā veidā.

Ja intervētājs tiek savienots ar vadītāju, kurš ir piedalījies kādā no iepriekšējām aptaujām ---> Jums zvina un es pārstāvu pētījumu centru SKDS, šobrīd mēs sadarbībā ar banku „Citadele” veicam uzņēmēju aptauju. Šī pētījuma mērķis ir, reizi ceturksnī aptaujājot 750 dažādu nozaru uzņēmumu vadītājus, noskaidrot uzņēmēju vērtējumu par ekonomisko situāciju gan valstī kopumā, gan dažādās tautsaimniecības nozarēs. Iegūtie dati tiek izmantoti, lai aprēķinātu speciālus indeksus, kas raksturo uzņēmēju vērtējumu stāvoklim ekonomikā. Jūsu uzņēmums jau iepriekš piedalījās kādā no šīm aptaujām un mēs gribētu Jūs lūgt piedalīties arī šajā aptaujā. Intervija ir ļoti īsa, tā nepārsniegs 10 minūtes. Mēs garantējam Jūsu atbildi anonimitāti un to, ka dati tiks izmantoti tikai apkopotā veidā. Par piedalīšanos aptaujā, mēs Jums piedāvājam iespēju janvārī saņemt apkopotus pētījuma rezultātus elektroniskā veidā.

Ja jau runā ar vadītāju, kurš nav piedalījies aptaujā ---> Šī pētījuma mērķis ir, reizi ceturksnī aptaujājot 750 dažādu nozaru uzņēmumu vadītājus, noskaidrot uzņēmēju vērtējumu par ekonomisko situāciju gan valstī kopumā, gan dažādās tautsaimniecības nozarēs. Iegūtie dati tiek izmantoti, lai aprēķinātu speciālus indeksus, kas raksturo uzņēmēju vērtējumu stāvoklim ekonomikā. Jūsu uzņēmums aptaujai tika izvēlēts pēc nejaušās izlases principa un mēs būtu ļoti pateicīgi, ja Jūs piekristu atbildēt uz dažiem jautājumiem. Intervija ir ļoti īsa, tā nepārsniegs 10 minūtes. Mēs garantējam Jūsu atbildi anonimitāti un to, ka dati tiks izmantoti tikai apkopotā veidā. Par piedalīšanos aptaujā, mēs Jums piedāvājam iespēju janvārī saņemt apkopotus pētījuma rezultātus elektroniskā veidā.

Ja jau runā ar vadītāju, kurš ir piedalījies 2013. gada septembra aptaujā ---> Šī pētījuma mērķis ir, reizi ceturksnī aptaujājot 750 dažādu nozaru uzņēmumu vadītājus, noskaidrot uzņēmēju vērtējumu par ekonomisko situāciju gan valstī kopumā, gan dažādās tautsaimniecības nozarēs. Iegūtie dati tiek izmantoti, lai aprēķinātu speciālus indeksus, kas raksturo uzņēmēju vērtējumu stāvoklim ekonomikā. Pirms trīs mēnešiem Jūsu uzņēmums jau piedalījās šajā aptaujā un piekritāt tajā piedalīties atkārtoti. Intervija ir ļoti īsa, tā nepārsniegs 10 minūtes. Mēs garantējam Jūsu atbildi anonimitāti un to, ka dati tiks izmantoti tikai apkopotā veidā. Par piedalīšanos aptaujā, mēs Jums piedāvājam iespēju janvārī saņemt apkopotus pētījuma rezultātus elektroniskā veidā.

Ja jau runā ar vadītāju, kurš ir piedalījies kādā no iepriekšējām aptaujām ---> Šī pētījuma mērķis ir, reizi ceturksnī aptaujājot 750 dažādu nozaru uzņēmumu vadītājus, noskaidrot uzņēmēju vērtējumu par ekonomisko situāciju gan valstī kopumā, gan dažādās tautsaimniecības nozarēs. Iegūtie dati tiek izmantoti, lai aprēķinātu speciālus indeksus, kas raksturo uzņēmēju vērtējumu stāvoklim ekonomikā. Jūsu uzņēmums jau iepriekš piedalījās kādā no šīm aptaujām un mēs gribētu Jūs lūgt piedalīties arī šajā aptaujā. Intervija ir ļoti īsa, tā nepārsniegs 10 minūtes. Mēs garantējam Jūsu atbildi anonimitāti un to, ka dati tiks izmantoti tikai apkopotā veidā. Par piedalīšanos aptaujā, mēs Jums piedāvājam iespēju janvārī saņemt apkopotus pētījuma rezultātus elektroniskā veidā.

Vai Jūs piekristu piedalīties šajā pētījumā?

A0. Daļai Latvijas uzņēmumu ir dažādas struktūrvienības vai filiāles, kas ir vairāk vai mazāk patstāvīgas. Šī pētījuma vajadzībām mūs interesē uzņēmēju atbildes tieši par uzņēmumu kopumā, nevis atsevišķām tā struktūrvienībām. Sakiet, lūdzu, vai Jūs varat sniegt atbildes par Jūsu uzņēmumu kopumā?

Jā	1	→ A1
Nē	2	→ pajautāt, vai būtu iespējams runāt ar cilvēku, kas varētu sniegt atbildes par uzņēmumu kopumā (ja vajadzīgs, noskaidrot iespējamo pārzvanīšanas laiku vai telefona numuru, uz kuru būtu iespējams pārzvanīt), ja nē – pateikties par izrādīto interesi, atvainoties un norādīt, ka šoreiz mūs interesē uzņēmēju atbildes tieši par uzņēmumu kopumā un beigt interviju.

A1. Sakiet, lūdzu, vai, Jūsprāt, pēdējo sešu mēnešu laikā ... ?

		Ir ievērojami samazinājusies (-ies)	Ir nedaudz samazinājusies (-ies)	Nav mainījies (-ies)	Ir nedaudz pieaugusi (-dzis)	Ir ievērojami pieaugusi (-dzis)	Grūti pateikt
1	Vispārējā ekonomiskā aktivitāte valstī	1	2	3	4	5	8
2	Ekonomiskā aktivitāte Jūsu nozarē	1	2	3	4	5	8
3	Konkurence Jūsu nozarē	1	2	3	4	5	8
4	Jūsu uzņēmuma apgrozījums	1	2	3	4	5	8
5	Jūsu uzņēmuma rentabilitāte	1	2	3	4	5	8
		Ir ievērojami pasliktinājies	Ir nedaudz pasliktinājies	Nav mainījies	Ir nedaudz uzlabojies	Ir ievērojami uzlabojies	Grūti pateikt
6	Jūsu uzņēmuma finansiālais stāvoklis	1	2	3	4	5	8
		Ir ievērojami samazinājies	Ir nedaudz samazinājies	Nav mainījies	Ir nedaudz pieaudzis	Ir ievērojami pieaudzis	Grūti pateikt
7	Darbinieku skaits Jūsu uzņēmumā	1	2	3	4	5	8
8	Investīciju apjoms Jūsu uzņēmumā	1	2	3	4	5	8

A2. Sakiet, lūdzu, vai, Jūsprāt, nākamajos sešos mēnešos ... ?

		Ievērojami samazināsies	Nedaudz samazināsies	Nemainīsies	Nedaudz pieaugs	Ievērojami pieaugs	Grūti pateikt
1	Vispārējā ekonomiskā aktivitāte valstī	1	2	3	4	5	8
2	Ekonomiskā aktivitāte Jūsu nozarē	1	2	3	4	5	8
3	Konkurence Jūsu nozarē	1	2	3	4	5	8
4	Jūsu uzņēmuma apgrozījums	1	2	3	4	5	8
5	Jūsu uzņēmuma rentabilitāte	1	2	3	4	5	8
		Ievērojami pasliktināsies	Nedaudz pasliktināsies	Nemainīsies	Nedaudz uzlabosies	Ievērojami uzlabosies	Grūti pateikt
6	Jūsu uzņēmuma finansiālais stāvoklis	1	2	3	4	5	8
		Ievērojami samazināsies	Nedaudz samazināsies	Nemainīsies	Nedaudz pieaugs	Ievērojami pieaugs	Grūti pateikt
7	Darbinieku skaits Jūsu uzņēmumā	1	2	3	4	5	8
8	Investīciju apjoms Jūsu uzņēmumā	1	2	3	4	5	8

Intervijas nobeidumā, lūdzu, sniedziet datus par uzņēmumu.

D1. Sakiet, lūdzu, kādā pilsētā vai novadā atrodas Jūsu uzņēmums?

Uzdot, ja D1 norādīts kāds no novadiem

D2. Sakiet, lūdzu, vai Jūsu uzņēmums atrodas ... ?

Pilsētā	1
Ārpus pilsētas	2

Lūdzu, sniedziet datus par Jūsu uzņēmuma apgrozījumu un darbinieku skaitu! Vēlamies vēlreiz atgādināt, ka šie dati tiks izmantoti tikai un vienīgi pētījuma mērķim apkopotā veidā.

D3. Sakiet, lūdzu, kāds bija Jūsu uzņēmuma apgrozījums latos pēdējā finanšu gada laikā? Būtu ļoti svarīgi, lai Jūs kaut aptuveni norādītu sava uzņēmuma apgrozījumu!

Grūti pateikt/ nav atbildes 9801

D4. Sakiet, lūdzu, cik darbinieku ir Jūsu uzņēmumā?

1-5	1
6-9	2
10-25	3
26-49	4
50-99	5
100-249	6
250 un vairāk	7

D5. Sakiet, lūdzu, kāds kapitāls ir pārstāvēts Jūsu uzņēmumā?

Uzņēmumā ir pārstāvēts tikai vietējais kapitāls	1
Uzņēmumā ir pārstāvēts gan vietējais kapitāls, gan ārvalstu kapitāls	2
Uzņēmumā ir pārstāvēts tikai ārvalstu kapitāls	3

D6. Vai Jūsu uzņēmums nodarbojas ar preču vai pakalpojumu eksportu (uz Eiropas Savienības valstīm vai valstīm ārpus Eiropas Savienības)?

Jā	1	→ D7
Nē	2	→ D8
Grūti pateikt	8	→ D8

D7. Kādu daļu no Jūsu uzņēmuma saražoto preču vai sniegto pakalpojumu kopējās vērtības Jūs eksportējat?

Līdz 10%	1
11-50%	2
51-80%	3
81-100%	4
Grūti pateikt	8

D8. Pētījuma mērķu sasniegšanai mums ir būtiski izsekot uzņēmēju viedokļu izmaiņām ik pa trīs mēnešiem. Vai Jūs piekristu, ka mēs ar Jums sazināties pēc 3 mēnešiem un Jūs vēlreiz atbildētu uz līdzīgiem jautājumiem?

Jā	1	→ D9
Nē	2	→ D10

D9. Sakiet, lūdzu, vai nākamās aptaujas laikā (pēc 3 mēnešiem) Jums būtu ērtāk, ja mēs Jums:

Piezvanītu	1
Nosūtītu adresi aptaujai internetā, kur Jūs aizpildītu anketu brīdī, kad tas Jums ir ērti	2

D10. Sakiet, lūdzu, vai Jūs vēlaties saņemt šī pētījuma rezultātus? Rezultātu atskaite tiks nosūtīta elektroniski uz Jūsu norādīto e-pasta adresi.

Jā	1	→ D11
Nē	2	Ja jautājumā D8 atzīmēta atbilde 2 („nē”), tad interviju beigt Ja jautājumā D9 atzīmēta atbilde 1 („piezvanītu”), tad interviju beigt

D11. Vēlos uzsvērt, ka Jūsu e-pasta adrese tiks izmantota tikai un vienīgi pētījuma mērķiem, tā netiks izpausta un nodota tālāk, kā arī mēs garantējam to, ka netiks sūtīti materiāli, kas nebūtu saistīti ar šo aptauju! Vai Jūs, lūdzu, nosauktu savu adresi?

Paldies par laiku, ko veltījāt, atbildot uz mūsu jautājumiem!

SKDS

tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs

Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010

tālr.: 67 312 876, fakss: 67 312 874

e-pasts: skds@skds.lv

www.skds.lv